

ἄνασάινον Θεσσ. ἄνασάινω Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κῶς Προπ. (Ἀρτάκ.) Ρόδ. ἄνασάινω Ρόδ. Μέσ. ἄνασάινωμαι Νίσυρ.

Τὸ μεσν. ἀνασαίνω, ὃ κατὰ Γ' Χατζιδ. ΜΝΕ 2,58 ἐκ τοῦ οὐσ. ἄνεσι κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -αίνω, περὶ ὧν ἰδ. τοῦ ἰδίου ΜΝΕ 1,294 κέξ.

1) Συνέρχομαι εἰς τὸν ἑαυτὸν μου ἐκ τοῦ κόπου, ἀνακουφίζομαι κοιν. καὶ Πόντ. (Σινώπ.): Κουράστηκα καὶ στάθηκα λίγο ν' ἀνασάνω. Δὲ μ' ἀφίνει τὸ παιδί ν' ἀνασάνω. Σήμερα εἶναι γεροτὴ καὶ θ' ἀνασάνωμε. Ἀκόμα δὲν ἀνάσανα κοιν. Θὰ κάτσωμε ν' ἀνασιάνωμε Λακων. Ἀνάσανα ἀφ' τὰ μωρὰ κι ἀφ' τὰ δουλείες Σινώπ. || Παροιμ.

Εἴπαμε ν' ἀνασάνωμε | κ' ἤγυραμε μαλλὶὰ νὰ ξάνωμε (ὅταν ἀντὶ τῆς προσδοκωμένης ἀναπαύσεως εἶναι τις ὑποχρεωμένος νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐπιπυνώτερα ἔργα. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,213 κέξ.) Πελοπν.

Ἐπαντρεύτη ν' ἀνασάνη | κ' ἤγυραμα μαλλὶὰ νὰ ξάνη (συνών. τῇ προηγουμένη) Πελοπν. (Μεσσο.) Φτωχοῦ καμπάνια δὲν ἀκούεται, πλούσιον δὲν ἀνασαίνει (ἐκ μεταφ. τῆς κωδωνοκρουσίας κατὰ τὰς κηδεῖας ἐπὶ τοῦ περιφρονουμένου πτωχοῦ, ἐξυμνουμένου δὲ πλουσίου) Παξ. || Ἄσμ.

Κάμνει σταφύλι ραζακί, κάμνει κρασί μοσκάτο
κι ὅπου τὸ πιεῖ ἄνασάινεται καὶ πάλιν ἄποζητῇ το

Νίσυρ. Μετοχ. ἀνασασμένος = ὁ διάγων ζωὴν ἀναπαυτικὴν Πελοπν. (Μαζαίικ.): Ἐδῶ οἱ γυναῖκες μας εἶναι ἀνασασμένες. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Γαδάρ. διήγ. στ. 288 (ἐκδ. Wagner σ. 132) «ἐκάθισα ν' ἀναπαυθῶ, κάμπόσον ν' ἀνασάνω» καὶ Καλλίμαχ. καὶ Χρυσορρ. στ. 154 (ἐκδ. SLambros σ. 7) «ἐπέξευσαν, ἐκάθισαν, ἀνέσαναν ὀλίγον». Συνών. ἀναπνέω 2, ξανασαίνω, ξεκουράζομαι (ἰδ. ξεκουράζω). Καὶ μετβ. ἀνακουφίζω τινὰ Ζάκ. —ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,17: Παροιμ. φρ. Τὸ ξένο χέρι σὲ ἀνασαίνει, μὰ δὲ σὲ θεραπεύει (ἢ ἀρωγὴ τῶν ξένων ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν τῶν οἰκείων εἶναι πάντοτε ἀτελής. Συνών. φρ. τὰ ξένα χέρια ἀναπεύουν, μὰ δὲ θεραπεύουν) Ζάκ. —Ποίημ.

Κ' οἱ περογλῆς ξαπλώνονται 'ς τὰ δίπλατα κορβεῖα
καὶ 'ς τὴν πυκνὴ τους χλωρασιὰ καὶ 'ς τὸ βαθύ τους ἥσκιο
τὴν ἰδρωμένην ἀργατὰ δροσίζουν, ἀνασαίνου

ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. β) Ἀνακτῶ σωματικὰς δυνάμεις, ἐπὶ ἀσθενοῦς Πελοπν. (Λακων.): Ὁ ἄρρωστος ἀνάσανε -εἶναι σὰν ἀνασασμένος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀναπιάνω 12.

γ) Μεταφ. ἀνακουφίζομαι ἠθικῶς ἢ οἰκονομικῶς Θεσσ. Σάμ. κ. ἄ. —Λεξ. Δημητρ.: Δὲ μπορούμε ν' ἀνασάνωμε ἀπὸ τὰ χρέη Λεξ. Δημητρ. Ἐμαθα πὼς παντρεύτηκε κι ἀνάσανα αὐτόθ. Κέρδισα λίγα λιπτά κι ἀνάσανα Σάμ. Συνών. ἀναπνέω 2 β. Μετοχ. ἀνασασμένος = ὁ ζῶν βίον οἰκονομικῶς ἄνετον Λεξ. Δημητρ. Συνών. καλοζωισμένος. 2) Εἰσπνέω καὶ ἐκπνέω διὰ τῶν πνευμόνων ἀέρα κοιν. καὶ Καπ. (Σινάσ.) Πόντ. (Κερασ. Σινώπ.) Τσακων.: Ἀνασαίνω εὐχάριστα σὰν εἶμαι 'ς τὸ βονό. Ἀνασαίνω μὲ δυσκολία. Ὁ ἄρρωστος ἀνασαίνει βαρξά. Ἀπὸ τὸν πόνο δὲ μπορῶ ν' ἀνασάνω. Τὸ μωρὸ δὲν ἀνασαίνει καλὰ (ἔχει ἄτακτον ἀναπνοήν) κοιν. || Φρ. Ἀνασαίνει ἀκόμα (ἐπὶ τοῦ πνέοντος τὰ λοίσθια) Χίος Ὅσον ἀνασαίν' (συνών. τῇ προηγουμένη) Μακεδ. (Σισάν.) Ὅσπου ζῶ κι ἀνασαίνου (ἐφόσον ζῶ) αὐτόθ. Ὅσο ἄνασάινω (συνών. τῇ προηγουμένη) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Δὲ ἄνασάινω 'πὲ τὴ δουλειὰ (δὲν παύω ἐργαζόμενος) αὐτόθ. Τί κάψ'ς; — Ἀνισαίνου νὰ μὴ σκάσου! (ἀπόκρισις δυσθύμου) Κυδων. Ψυχὴ δὲν ἀνασαίνει (ἐπὶ παντελοῦς ἐρημίας) Κεφαλλ. Δὲν ἀνασαίνει διόλου (ἐνν. ὁ καιρὸς. Ἐπὶ τελείας νηνεμίας) Πελοπν. (Σουδεν.) Δὲν ἀνασαίν' κλαρί (συνών. τῇ προηγουμένη) Θεσσ. (Καλαμπάκ.) || Παροιμ. φρ. Τὴν ἡμέρα ἀνασαίνει καὶ τὴ νύχτα κοιμᾶται

(εἰρων. ἐπὶ τοῦ ὀκνηροῦ καὶ ἀέργου) Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀναπνέω 1. β) Εἰσπνέω ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,29 ΔΒουτυρ. Ἐπανάστ. ζῶν 174: Εἶχε βγῆ... 'ς τὸ παράθυρο μὲ ἐπιθυμία νὰ ἀνασάνη λίγον ἀέρα, μπῆκε πάλι μέσα, γιὰ τὸν βρῆκε θερμὸ ΔΒουτυρ. ἐνθ' ἄν. || Ποίημ.

Τὸν μύρο τῆς μυριτῆς θαρεῖς ὅτι ἀνασαίνεις,
πὼς τὸν κελαηδισμό τῶν ἀηδονῶν ξανοίγεις

ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀναπνέω 1 β. γ) Ἀναπνέω μὲ δυσκολίαν, ἀσθμαίνω Εὐβ. Ἡπ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Συνών. ἀναπνέω 1 γ, κοντανασαίνω. δ) Ἐκπέμπω ὁσμὴν Ἡπ. Στερελλ. (Ἀρτοτ.) —ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 1,216: Ἀνασαίν' τοῦ κρασί ἀπ' τὰ βαρέλλια Ἀρτοτ. || Ποίημ.

Ποῦ πέφτει τ' οὐρανοῦ ἡ δροσιὰ καὶ λούζει τὰ λουλούδια,
ποῦ ἀνοίγουν τὰ τριαντάφυλλα κ' οἱ δάφνες ἀνασαίνου

ΚΚρυστάλλ. ἐνθ' ἄν. 3) Ἀραιώνομαι, κάμνω τόπον (ἐκ τῆς σημ. τοῦ προξενεῖν ἄνεσιν, εὐκολίαν) Ἀθῆν.: Ἀνεσάνετε νὰ περάσῃ τὸ παιδί.

ἀνασακκιάζω Κύθηρ. κ. ἄ. —Λεξ. Δημητρ. ἀνεσακκιάζω Χίος Μέσ. ἀνεσακκιάζομαι Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. σακκιάζω.

1) Ὑπανεγείρων τὸν γεμιζόμενον σάκκον σείω αὐτὸν ἢ κτυπῶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διὰ νὰ συμπίεσθῃ τὸ περιεχόμενον καὶ οὕτω δεχθῇ οὗτος περισσοτέραν ποσότητα ἐνθ' ἄν.: Ἀνασακκιάστηκαν καλὰ τὰ κάρβουνα Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀνακαθίζω Α 2, ἀνασακκίζω 2, ἀντισακκιάζω, σακκιάζω, σηκωχτυπῶ. 2) Μέσ. ἀπλώνομαι, ἐξαπλοῦμαι ὡς σάκκος Θήρ.: Ἐνεσακκιάστηκα ἀπάνω 'ς τὸ σούστινο καναπέ.

ἀνασάκκιγμαν τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀνασακκίζω.

Ὑπόσεισις, τιναγμός τοῦ φορτίου διὰ νὰ τοποθετηθῇ καλῶς εἰς τὴν ράχιν.

ἀνασακκίζω Δ.Κρήτ. Νίσυρ. Πόντ. (Σάντ.) Τήλ. Χίος κ. ἄ. —Λεξ. Δημητρ. ἀνασακκίζω Χίος ἀνεσακκίζω Α.Κρήτ. ἄνασάκκιζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἄνασάκκιζω Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ ρ. σακκίζω.

1) Τοποθετῶ ἐντὸς σάκκου Λεξ. Δημητρ.: Ἀνασάκκισα τὸ κριθάρι - τὸ σιτάρι. 2) Ἀνασακκιάζω, ὁ ἰδ., Κρήτ. Τήλ. Χίος κ. ἄ. —Λεξ. Δημητρ.: Ἀνεσάκκισε τὴ σακκούλλα νὰ κάτσω δ' ἄχερα γιὰ νὰ βάλωμ' ἀκόμη δυὸ τρία Κρήτ. Δὲ χωρᾶν τὰ κάρβουνα ὅσο ν' ἀνασακκίσω Λεξ. Δημητρ.

β) Ὑπανεγείρω, σείω τὸ ἐπὶ τῆς ράχεώς μου φορτίον διὰ νὰ τοποθετηθῇ καλῶς Πόντ.(Σάντ.) γ) Ἀνασηκῶν φορτίον Ρόδ.: Ἐνεσάκκα μου κομμάτιν τὴ σακκούλλα.

3) Μέσ. κινουμαι, μετακινουμαι ἕως ὅτου καθίσω Θράκ.(Σαρεκκλ.): Ἐνεσαγγίσκε ἄνασάκκισε ὥσπου νὰ κατακάτῃ. Μὴ ἄνασάκκισαι, παιδί μ'!

ἀνασαλεύω Κέρκ. Λευκ. —ΚΘεοτόκ. ἐν Νουμῇ 390,2 —Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Τὸ μεταγν. ἀνασαλεύω.

Σαλεύω τι, κινῶ, μετακινῶ Κέρκ. —ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν. —Λεξ. Πρω. Δημητρ.: Ἀνασάλεψε τὰ δαυλιά, ἔρριξε κλαρί 'πάνου 'ς τὰ καρβουνιασμένα ξύλα κ' ἐφύσησε ὥσπου βγῆκε μὰ ξάστερη φλόγα ΚΘεοτόκ. ἐνθ' ἄν. Καὶ ἀμτβ. σαλεύομαι, κινουμαι, μετακινουμαι Λευκ. —Λεξ. Δημητρ.: Ἀνασάλεψε ἀπὸ τὸν τόπο του Λευκ. Δὲ δορεῖ ν' ἀνασαλέψῃ αὐτόθ. Ἀνασαλεμένος σωρός. Ἀνασαλεμένα ἔπιπλα. Συνών. μετασαλῶνω.

